

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9411 din 25.01.2024

la proiectul de lege privind modificarea Legii nr.234/2022 privind eliberarea S.A. Energocom de obligația de a garanta rambursarea împrumutului și privind acordarea facilităților fiscale și vamale la importul și/sau livrările de mărfuri și/sau servicii destinate implementării proiectului Securitatea Furnizării Gazelor Naturale (număr unic 1154/MEn/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Energiei, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Energiei www.energie.gov.md la compartimentul Transparență decizională/Consultări publice, precum și pe portalul www.particip.gov.md

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează că: *„Prin Acordul de modificare nr.1 la Acordul de Împrumut, destinat realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale” semnat la 13 octombrie 2023, se modifică valoarea totală a împrumutului, de la 300 de milioane de euro, la 465 milioane de euro (...). Pentru a exclude orice interpretare eronată cu privire la valoarea împrumutului la care face referință Legea nr.234/2022, precum și pentru a exclude orice modificări repetate a legislației în vigoare, se propune excluderea valorii creditului la care se aplică prevederile Legii de modificare a Legii nr. 234/2022. Suplimentar, pe lângă Acordul de modificare nr.1 la Acordul de împrumut, Proiectul Legii de modificare a Legii nr.234/2022, face referință și la Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale”, cu scopul de a face posibilă acordarea facilităților fiscale și vamale la importul și/sau livrările de gazele naturale achiziționate din sursele accesibile din Grant”.*

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin asigurarea realizării Proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale”.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În nota informativă se menționează că: „Implementarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat (...)”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă se menționează că: „Prin Acordul de modificare nr.1 la Acordul de Împrumut, destinat realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale” semnat la 13 octombrie 2023, se modifică valoarea totală a împrumutului, de la 300 de milioane de euro, la 465 milioane de euro (...). Pentru a exclude orice interpretare eronată cu privire la valoarea împrumutului la care face referință Legea nr.234/2022, precum și pentru a exclude orice modificări repetate a legislației în vigoare, se propune excluderea valorii creditului la care se aplică prevederile Legii de modificare a Legii nr. 234/2022. Suplimentar, pe lângă Acordul de modificare nr.1 la Acordul de împrumut, Proiectul Legii de modificare a Legii nr.234/2022, face referință și la Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale”, cu scopul de a face posibilă acordarea facilităților fiscale și vamale la importul și/sau livrările de gazele naturale achiziționate din sursele accesibile din Grant”.

În nota informativă autorul descrie informații detaliate în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară a proiectului”. În acest sens, autorul menționează în notă că: „Implementarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat (...)”.

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

25.01.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI , Inspector principal

Digitally signed by Curmei Vadim
Date: 2024.01.25 11:42:10 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

